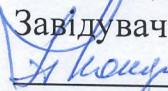

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Петро МАКАРЕНКО

«03» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

Економічна безпека підприємства

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства

спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

освітній ступінь бакалавр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

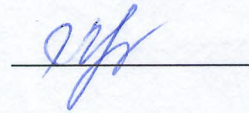
Полтава
2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка

Мова викладання: державна

Розробник: Миколенко Інна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент

3 вересня 2024 року

Інна МИКОЛЕНКО

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Економіка підприємства

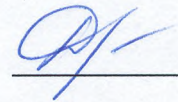
03 вересня 2024 року

Ольга ДИВНИЧ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності 051 Економіка

протокол від 3 вересня 2024 року № 1

Ольга ДИВНИЧ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	135
Кількість кредитів	4,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	3/051ЕКОН бд 2022
Семестр	6
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	30
Самостійна робота (годин)	89
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Надання базових знань щодо всіх суттєвих аспектів економічної безпеки держави та вітчизняних підприємств, які б дозволили отримати високий рівень кваліфікації у вищезгаданій сфері діяльності, а також набуття навичок щодо реалізації на практиці отриманих знань для забезпечення майбутнім випускникам конкурентних переваг на ринку праці.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальні дисципліни, які передують її вивченню: «Правознавство», «Економічна теорія», «Господарське законодавство», «Національна економіка», «Економіка праці і соціально-трудові відносини», «Соціальна економіка».

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

фахові:

ФК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

ФК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

ФК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ФК 17. Здатність проводити стратегічний аналіз, здійснювати стратегічний вибір та ідентифікувати резерви підвищення ефективності діяльності.

5. Програмні результати навчання

ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН 27. Уміти розробляти й обґрунтовувати господарські рішення в умовах невизначеності на основі комплексу методів і моделей, системи економічних показників з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
<p>ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Проводити міждисциплінарний аналіз економічних, соціальних та правових аспектів діяльності підприємства з метою ідентифікації ризиків і загроз економічній безпеці. – Визначати та оцінювати ризики соціально-економічних явищ і процесів, що впливають на безпеку підприємства в контексті різних професійних сфер. – Прогнозувати можливі соціально-економічні наслідки для підприємства на основі виявлених тенденцій і ризиків у зовнішньому та внутрішньому середовищі. – Інтегрувати результати міждисциплінарного аналізу у стратегії економічної безпеки підприємства, враховуючи соціальні, економічні та екологічні фактори. – Розробляти комплексні рішення для мінімізації ризиків та негативних соціально-економічних наслідків в різних професійних сферах діяльності підприємства. – Оцінювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на соціально-економічну стабільність підприємства та пропонувати заходи для підвищення його стійкості.
<p>ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ідентифікувати та аналізувати нормативні та правові акти, що регулюють економічну безпеку підприємства в різних сферах професійної діяльності. – Застосовувати чинне законодавство у сфері економічної безпеки для забезпечення правомірної діяльності підприємства та мінімізації юридичних ризиків. – Інтерпретувати правові норми в контексті забезпечення економічної безпеки, враховуючи особливості галузевих регулювань. – Впроваджувати системи внутрішнього контролю для дотримання вимог нормативних та правових актів, пов'язаних з економічною діяльністю підприємства. – Аналізувати зміни в законодавстві та оперативно коригувати економічні стратегії підприємства відповідно до нових правових вимог. – Розробляти заходи щодо захисту економічних інтересів підприємства на основі правових норм та регламентів, спрямованих на забезпечення його стабільності та безпеки.
<p>ПРН 27. Уміти розробляти й обґрунтовувати господарські рішення в умовах невизначеності на основі комплексу методів і моделей, системи економічних показників з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Аналізувати економічні показники підприємства та зовнішнє середовище з метою виявлення ризиків та можливостей для прийняття обґрунтованих господарських рішень в умовах невизначеності. – Застосовувати кількісні та якісні методи аналізу для прогнозування економічних наслідків рішень та оцінки їх впливу на ефективність діяльності підприємства. – Розробляти моделі прийняття рішень в умовах невизначеності на основі системи економічних показників та сучасних економіко-математичних методів. – Обґрунтовувати господарські рішення, враховуючи можливі ризики, невизначеність та зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі підприємства. – Інтегрувати різні методи управління ризиками для підвищення стійкості та ефективності підприємства за умов невизначеності. – Оцінювати вплив прийнятих рішень на економічну безпеку підприємства, використовуючи відповідні економічні показники та моделі.

6. Методи навчання і викладання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій.*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства.

Тема 2. Система економічної безпеки підприємства

Тема 3. Індикатори та складові економічної безпеки підприємства.

Тема 4. Фінансова складова економічної безпеки підприємства.

Тема 5. Діагностика економічної безпеки і ризиків підприємства

Тема 6. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства.

Тема 7. Загрози економічній безпеці суб'єктів підприємництва.

Тема 8. Недобросовісна конкуренція та захист комерційної таємниці.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання 051ЕКОН бд 2022			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства.	14	2	2	10
Тема 2. Система економічної безпеки підприємства.	16	2	4	10
Тема 3. Індикатори та складові економічної безпеки підприємства.	16	2	4	10
Тема 4. Фінансова складова економічної безпеки підприємства.	17	2	4	11
Тема 5. Діагностика економічної безпеки і ризиків підприємства	18	2	4	12
Тема 6. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства.	18	2	4	12
Тема 7. Загрози економічній безпеці суб'єктів підприємництва.	18	2	4	12
Тема 8. Недобросовісна конкуренція та захист комерційної таємниці.	18	2	4	12
Усього годин	135	16	30	89

8. Теми практичних занять

Назви тем	Кількість годин
	денна форма 051ЕКОН_бд_2022
Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства.	2
Тема 2. Система економічної безпеки підприємства.	4
Тема 3. Індикатори та складові економічної безпеки підприємства.	4
Тема 4. Фінансова складова економічної безпеки підприємства.	4
Тема 5. Діагностика економічної безпеки і ризиків підприємства	4
Тема 6. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства.	4
Тема 7. Загрози економічній безпеці суб'єктів підприємництва.	4
Тема 8. Недобросовісна конкуренція та захист комерційної таємниці.	4
Разом	30

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма навчання 051ЕКОН бд 2022
Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства.	10
Тема 2. Система економічної безпеки підприємства.	10
Тема 3. Індикатори та складові економічної безпеки підприємства.	10
Тема 4. Фінансова складова економічної безпеки підприємства.	11
Тема 5. Діагностика економічної безпеки і ризиків підприємства	12
Тема 6. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства.	12
Тема 7. Загрози економічній безпеці суб'єктів підприємництва.	12
Тема 8. Недобросовісна конкуренція та захист комерційної таємниці.	12
Разом	89

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота з дисципліни «Економічна безпека підприємства» не передбачена.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
	Денна форма 051ЕКОН бд 2022
ПРН 17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	– виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.
ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	– виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.
ПРН 27. Уміти розробляти й обґрунтовувати господарські рішення в умовах невизначеності на основі комплексу методів і моделей, системи економічних показників з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства.	– виконання вправ на практичних заняттях; – розв'язування тестів; – підготовка доповіді; – виконання завдань самостійної роботи; – екзамен.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	екзамен	
Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства.	3	2	8	3	-	8
Тема 2. Система економічної безпеки підприємства.	3	2		3	-	8
Тема 3. Індикатори та складові економічної безпеки підприємства.	3	2		3	-	8
Тема 4. Фінансова складова економічної безпеки підприємства.	3	2		3	-	16
Тема 5. Діагностика економічної безпеки і ризиків підприємства	3	2	8	3	-	8
Тема 6. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства.	3	2		3	-	8
Тема 7. Загрози економічній безпеці суб'єктів підприємництва.	3	2		3	-	8
Тема 8. Недобросовісна конкуренція та захист комерційної таємниці.	3	2		3	-	16
Екзамен	-	-		-	20	20
Разом	24	16	16	24	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, розв'язування тестів, виконання доповіді/реферату/презентації, виконання завдань самостійної роботи.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних вправ (3 бали)

Шкала оцінювання, балів	Критерії оцінювання
3	висока активність на занятті, виконання всіх практичних завдань, уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.
2	самостійне виконання більшості завдань та демонстрація досягнень більшої частини запланованих результатів навчання
1	Середня активність, без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допущення при цьому окремих суттєвих неточностей та помилок, частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання
0	слабка активність на занятті, відсутність самостійного опрацювання матеріалу практичного заняття, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Розв'язування тестів (2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти правильно відповідає на 71-100 % тестів
1	здобувач вищої освіти правильно відповідає на 51-70 % тестів
0	здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів

Підготовка доповіді / реферату / презентації* (8 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	Зміст: глибоке розкриття теми з повним розумінням основних ідей, матеріал точний, актуальний і відповідає темі, присутній глибокий аналіз і критичне мислення. Структура: чітко структурований матеріал з логічно побудованими вступом, основною частиною та висновками, логічна послідовність та узгодженість всіх частин. Оформлення та візуалізація: якісно підібрані візуальні матеріали, що підкріплюють основні тези, відмінне оформлення тексту, без граматичних помилок. Виступ: чітка, впевнена та виразна подача матеріалу, активна взаємодія з аудиторією, залучення до обговорення, відмінна підготовка, спонтанна відповідь на питання.
4-6	Зміст: основні ідеї розкриті, але не повністю чи поверхнево, матеріал відповідає темі, проте присутні деякі неточності або недопрацювання, присутні елементи аналізу, але без достатньої глибини. Структура: загалом зрозуміла структура: вступ, основна частина та висновки, але з незначними недоліками, деякі елементи логіки викладу не послідовні. Оформлення та візуалізація: використані візуальні матеріали, але вони частково не відповідають змісту, текст оформлений на достатньому рівні, хоча наявні незначні помилки. Виступ: подача помірно чітка, але без виразності, взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.
0-3	Зміст: основна ідея слабка або зовсім відсутня, матеріал не відповідає темі або містить великі неточності, немає аналізу чи глибокого розуміння теми. Структура: відсутня чітка структура, слабка організація матеріалу: вступ, основна частина та висновки не виділені, логіка викладу незрозуміла або хаотична. Оформлення та візуалізація: використано мінімум візуальних матеріалів, які не підкріплюють зміст, текстова частина неформатована, має помилки. Виступ: монотонна подача або незрозуміле висловлювання, відсутня взаємодія з аудиторією, низький рівень підготовки, часті паузи, читання з листа.

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 доповіді / рефератів / презентацій

Виконання завдань самостійної роботи (3 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач вищої освіти у повному обсязі, правильно виконує всі завдання, що відповідають заявленим викладачем вимогам та відображають результат навчання за темою.
2	Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Виконанні завдання становлять не менше ніж 80% від загального обсягу, допущені незначні помилки, певні неточності заявленому результату навчання.
1	Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Допущено певну кількість помилок при виконанні завдань самостійної роботи, в цілому обсяг виконання складає від 40% до 60% від загального обсягу, часткова невідповідність результату навчання.
0	Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач допускає велику кількість помилок при виконанні завдань, в цілому обсяг виконання завдань складає менше 10% від загального обсягу, не відповідає результату навчання.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Екзамен складається з двох теоретичних питань та десяти тестових завдань. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне (2 питання)	1-5 балів	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	5-10 балів	Відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Здобувач показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Виконання практичного завдання (задача)	1-5 балів	Задача розв'язана не до кінця, відсутні методичні основи розв'язку, є помилки у розрахунку
	5-10 балів	Задача виконана правильно та за усіма показниками, послідовність розрахунку описана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів, показує здатність студента використовувати професійні компетентності при розв'язанні практичних завдань та показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Всього (макс. к-ть балів)	20 балів	

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, під'єднаний до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua>).

13. Політика навчальної дисципліни

- **щодо термінів виконання та перескладання:** здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись термінів – дат і часу аудиторного виконання видів робіт або дистанційного (на платформі LMS Moodle).

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25% нижче. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- **щодо академічної доброчесності:** здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

- **щодо відвідування занять:** відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.

- **щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти:** на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання: Після оголошення результатів поточного або

семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

Назви тем	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Сутність та основні складові економічної безпеки держави.	Prometheus	Основи інформаційної безпеки	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:KPI+IS101+2014_T1
	Prometheus	OSINT розвідка відкритих джерел інформаційна безпека	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+OSINT101+2024_T3
	Prometheus	Економічна безпека підприємства. Аналітика управління ризиками	https://www.education.ua/trainings/78285/
Тема 8. Недобросовісна конкуренція та захист комерційної таємниці.	Edera	Конкуренція на ринку та держдопомога	https://ed-era.com/projects/eu-agreement/b6
	Edera	Європейський механізм захисту прав людини	https://study.ed-era.com/uk/courses/course/5150

1. Дедлайни та перескладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Васильців Т. Г. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: підручник. Чернівці: Технодрук, 2020. 458 с.
2. Вівчар О.І. Безпека бізнесу: [Навчальний посібник]. Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2019. 277 с.
3. Глуценко С. В., Івахненко С. В. Антикризове управління на підприємстві: фінансово-організаційні аспекти. Конспект лекцій: навч. посіб. Київ: НаУКМА, 2020. 92 с.
4. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія / Г.В. Ситник, Г.В. Блакита, Н.М. Гуляєва та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 284 с.
5. Економічна безпека підприємства [підручник] [А.М. Дідик, О.Є. Кузьмін, В.Л.

Ортинський, Г.В. Козаченко, Ю.С. Погорелов, О.В. Ілляшенко та інші]; [за заг. ред. А.М. Дідика]. Львів. НУ «Львівська політехніка» ТЗОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

6. Зубко Т.Л. Економічна безпека підприємства: виклики XXI сторіччя: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 420 с.

7. Іванова Н.С. Економічна безпека. Навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

8. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством: навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.

9. Кузенко Т.Б. Фінансова безпека підприємства. Навчальний посібник / Т. Б. Кузенко, Н. В. Сабліна. Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2020. 123 с

10. Марченко О.С. Економічна безпека підприємства. Навч. посіб. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків. Право. 2022. 246 с.

11. Соціально-економічна безпека підприємств : навчальний посібник / уклад. Корнієнко Тетяна Олександрівна; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2019. 215 с.

12. Утенкова К. О. Концептуальні засади обліково-аналітичного забезпечення управління механізмом економічної безпеки аграрного сектора. Агросвіт. 2020. № 16. С. 32– 41. DOI: 10.32702/2306&6792.2020.16.32.

13. Утенкова К.О. Теоретичні засади формування методики експертної оцінки впливу окремих чинників на стан економічної безпеки аграрних підприємств. Економіка та держава. 2020. № 4. С. 133–140.

14. Франчук В.І. Теорія безпеки соціальних систем: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Львів; Одеса: Фенікс, 2020. 224 с

Допоміжні

1. Areas Valentyna ARANCHIY, Oleksii ZORIA, Iлона YASNOLOB, Svitlana ZORYA, Oleg GORB, Inna MYKOLENKO, Olha DYVNYCH, Valentyna CHUMAK, Liudmyla BRAZHNYK. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330. Doi:10.14505/jemt.v12.2(50).02. Indexed in [SCOPUS](https://www.scopus.com/authorid/detail.uri?authorId=57209540728)

<https://www.scopus.com/authorid/detail.uri?authorId=57209540728> (Scopus).

2. Iлона YASNOLOB, Nataliia DEMIANENKO, Oleksandr GALYCH, Oleg GORB, Olena YEHOROVA, Roman LIPSKYI, Tetyana BOROVIK, Inna MYKOLENKO, Nataliia PROTSIUK Tourism of Ukraine as a Type of Business before and during the War file: Journal of Environmental Management and Tourism, (Volume XIV, Spring), 2(66): 417 - 424. (2023). (Scopus) TDOI:10.14505/jemt.v14.2(66).11//C:/Users/1/Downloads/1680094320858055.pdf

3. Makarenko P.M. Competitive potential branding model of subjects of Agro-food economy sector Ukraine / P.M. Makarenko, V.I. Pilyavsky, I.Hr. Mykolenko, O.O. Varchenko, A.V. Ipatov //Review of Economics and Finance , 2023 Vol 21 № 1 p 221-235 (Scopus) <https://www.scopus.com/authorid/detail.uri?authorId=57210158990&origin=recordPag>

4. Актуальні виклики та загрози економічній безпеці України в умовах воєнного стану. Експертно-аналітична доповідь. Національний інститут соціальних досліджень. <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2023-05/executive1.pdf>

5. Ангелко І.В. Тіньова діяльність у господарській системі України: монографія. Дрогобич: Посвіт, 2020. 232 с.

6. Бенько М. М. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : підруч. Київ :В-во Ліра-К, 2021. 560 с

7. Бутнік Сіверський О.Б., Петренко О.П. Тінізація економіки та інтелектуальної економіки як загроза національній безпеці країни та їх детінізація: монографія. [за наук. редакцією д.е.н., проф. Бутнік Сіверського О.Б.] 2020. 108 с.

8. Варналій З.С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації: монографія. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання України, 2020. 423 с.

9. Данілова Е. (2020). Концепція системного підходу до управління економічною безпекою підприємства. МОНОГРАФІЯ. <https://doi.org/10.36074/danilova.kontsepsiia-2020>

10. Загородня А.С. Сутність та еволюція поняття «економічна безпека підприємства». Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. No 3. С. 16 – 22. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-3-2>

11. Зубок М.І., Рубцов В.С., Яременко С.М., Гусаров В.Г., Чернов. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: навчальний посібник. Київ : 2020. 226 с.
12. Іванюта Т., Заїчковський А. Економічна безпека підприємств: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 256 с.
13. Кавун С.В. Економічна та інформаційна безпека підприємств у системі консолідації інформації: навчальний посібник / С.В. Кавун, А.А. Пилипенко, Д.О. Репко. Харків : Вид. ХНЕУ, 2019. 264 с.
14. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саенсус М.А., Місько Г.А., Зінченко А.Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О.С. Київ : ТОВ «Фарбований лист», 2019. 480 с.
15. Мельник С.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 384 с.
16. Мельник С.І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 384 с.
17. Миколенко І.Г. Інноваційно-інвестиційна спрямованість сільськогосподарського підприємства в системі підвищення його конкурентоспроможності. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. № 1. С. 31-35.
18. Миколенко І.Г. Особливості систематизації умов забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 369 – 374.
19. Миколенко І.Г., Рогоза М.Є., Перебийніс В.І., Кузьменко О.К. Стратегії розвитку агропродовольчого комплексу в контексті економічної та енергетичної безпеки, 2021. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1 (40). С. 3-8. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8) http://www.venu-journal.org/download/2021/1/VENU_1-2021.pdf
20. Миколенко І.Г., Стилик А.Г., Рожко Л.Ю. Роль стратегії в забезпеченні економічної безпеки сільськогосподарського підприємства. «Актуальні проблеми інноваційної економіки» № 2 / 2021 *Всеукраїнський науковий журнал*. С. 43-49. http://apie.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/apie_2021_r02_a08.pdf
21. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2021. 320 с.
22. Міненко С.І., Миколенко І.Г. Організаційні засади формування стратегій підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 2. С. 38-45. <file:///C:/Users/User/Downloads/7.2-38-45.pdf>
23. Молдован О.О. Фіскальна безпека держави: концептуальні засади нового напрямку досліджень у рамках екосистейт. Стратегічна панорама. 2020. №1-2. С. 86-96. URL: <https://nisspanorama.com/index.php/journal/article/download/110/110>
24. Панченко О. А., Гнатенко В. С., Малеева А. М. Інформаційна безпека як складова економічної безпеки держави. Проблеми модернізації України: зб. наук. пр. Вип. 10. Матеріали конференції «Розвиток української держави в умовах активізації євро інтеграційних процесів» (Київ, МАУП, 19 березня 2020 р.). К., МАУП. 2020. С. 20 – 23.
25. Рогоза М. Є., Перебийніс В. І., Кузьменко О. К., Миколенко І. Г. Стратегії розвитку агропродовольчого комплексу в контексті економічної та енергетичної безпеки. / *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1 (40). С. 3-8. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8).
26. Рогоза М. Є., Перебийніс В.І., Кузьменко О. К., Карнаухова Г. В., Управління економічною безпекою: аналітико-інформаційний аспект діагностики та прийняття рішень/ М. Є. Рогоза ,В.І. Перебийніс, О. К. Кузьменко, Г. В. Карнаухова // *Економічний вісник Донбасу*.-Київ, 2021/№ 2(64).С. 69-77.- DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2\(64\)-69-77](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2021-2(64)-69-77); режим доступу: [http://www.evd-journal.org/download/2021/2\(64\)/07-Rogoz.pdf](http://www.evd-journal.org/download/2021/2(64)/07-Rogoz.pdf);
27. Рогоза М.Є. Кузьменко О.К., Кропивка О.Г., Інформаційна безпека підприємства: сутність, технологія забезпечення, методи оцінки та моделі/Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія/ М.Є. Рогоза, В.І. Перебийніс, К.Ю. Вергал, О.К. Кузьменко, Ж.А. Кононенко, Г.В. Карнаухова, Г.А. Рьжкова, В.М. Чубай та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. М.Є. Рогози– Полтава, ПУЕТ, 2021. С.125-146; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11429>;

28. Указ президента України Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України». № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>

Інформаційні ресурси

1. Державна служба зайнятості України [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>
2. Головне управління статистики у Полтавській області [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.poltava.gov.ua>
3. Журнал «Ринок праці та зайнятість населення» [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ipk-dszu.kiev.ua/journal>
4. Газета по-українськи [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gazeta.ua/newspaper>
5. Труд [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.trud.com.ua/>
6. Українська газета Плюс [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrgazeta.plus.org.ua>
7. Персонал Плюс [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.personal-plus.net>.